

חוק מרשם האוכלוסין, תשכ"ה-1965 *

פרק א': המרשם

1. (א) בחוק זה –
"תושב" – מי שנמצא בישראל כאזרח ישראלי או על פי אשרת עולה או תעודת עולה, או על פי רשיון לישיבת קבע.
(ב) לענין חוק זה יראו כתושב גם אדם אחר הנמצא בישראל, זולת מי שנמצא בה על פי רשיון לישיבת מעבר או לישיבת ביקור או על פי דרכון-חוץ דיפלומטי.
(ג) הוראות חוק זה המקנות זכויות לתושב או המטילות עליו חובות או הנוגעות לתושב יחולו גם על אזרח ישראלי שאיננו תושב.

פרשנות ותחולה

2. (א) במרשם האוכלוסין יירשמו הפרטים הבאים הנוגעים לתושב וכל שינוי בהם:

- (1) שם המשפחה, השם הפרטי והשמות הקודמים;
- (2) שמות ההורים;
- (3) תאריך הלידה ומקומה;
- (4) המין;
- (5) הלאום;
- (6) הדת;
- (7) המצב האישי (רווק, נשוי, גרוש או אלמן);
- (8) שם בן-הזוג;
- (9) שמות הילדים, תאריכי לידתם ומינם;
- (10) אזרחות או אזרחויות, של עכשיו ושקדמו;
- (11) המען;
- (12) תאריך הכניסה לישראל;
- (13) התאריך שבו נהיה לתושב כאמור בסעיף 1 (א).

המרשם
פרטי הרישום

- (ב) תושב שנרשם לראשונה ייקבע לרישומו מספר זהות.

3. הרישום במרשם, כל העתק או תמצית ממנו וכן כל תעודה שניתנה לפי חוק זה יהיו ראייה לכאורה לנכונות פרטי הרישום המפורטים בפסקאות (1) עד (4) ו-(9) עד (13) לסעיף 2.

המרשם
ראייה לכאורה

4. שר הפנים ימנה סקיד רישום ראשי ופקידי רישום לגיהול המרשם לפי הוראות חוק זה.

סקידי רישום

פרק ב': מפירת הודעות

5. כל תושב חייב למסור לסקיד רישום תוך שלושים יום מיום כניסתו לישראל לראשונה, ואם היה לתושב לאחר כניסתו לישראל – מיום שהיה לתושב, הודעה על פרטי הרישום שלו לפי סעיף 2; ואם נכנס או היה לתושב כשבחסותו קטין או בגיר שאינו מסוגל למלא חובתו לפי סעיף זה, ימסור גם הודעה על פרטי הרישום שלהם.

חובה להודיע
פרטי רישום

* נתקבל בכנסת ביום כ"ב בתמוז תשכ"ה (22 ביולי 1965); חצתה החוק ודברי הסבר פורסמו בח"ח 622, תשכ"ד, עמ' 266.

6. הודעה על לידה שאירעה בישראל תימסר לפקיד רישום תוך עשרה ימים; ההודעה תימסר על ידי האחראי על המוסד שבו אירעה הלידה, או – על ידי הורי הילוד, הרופא והמיילדת שטיפלו בלידה – אם אירעה במקום אחר; ההודעה תכלול את פרטי הרישום של הילוד ופרטים אחרים שייקבעו בתקנות, באישור ועדת הפנים של הכנסת.
7. הודעה על פטירה בישראל תימסר תוך 48 שעות לפקיד רישום או למי שהוסמך להוציא את רשיון הקבורה לפי פקודת בריאות העם, 1940¹; ההודעה תימסר על ידי האחראי על המוסד שבו אירעה הפטירה, על ידי הרופא שקבע את דבר המוות, ובאין רופא – על ידי מי שהיה נוכח בזמן הפטירה; ההודעה תכלול את פרטי הרישום של הנפטר ופרטים אחרים שייקבעו בתקנות, באישור ועדת הפנים של הכנסת.
8. "מוסד", לענין סעיפים 6 ו-7 – לרבות בית-חולים, בית-סוהר, מוסד ציבורי או דתי, מוסד צדקה, מעון כמשמעותו בחוק הפיקוח על מעונות, תשכ"ה-1965², ובית מלון; ודינם של כלי רכב, כלי שיט או של כלי טיס ציבוריים, כדין מוסד.
9. תינוק שנמצא עזוב, כל אדם שהתינוק הגיע לרשותו לראשונה חייב למסור לפקיד רישום, תוך עשרה ימים הודעה על פרטי הרישום של התינוק הידועים לו וכל ידיעה שברשותו בענין לידתו של התינוק.
10. קיבלה המשטרה הודעה על מציאת חלל, לפי סעיף 21 לחוק תיקון סדרי הדין הפלילי (חקירת פשעים וסיבות מוות), תשי"ח-1958³, תמסור לפקיד רישום כל ידיעה שבידה בענין פרטי הרישום של החלל.
11. תושב שנולד לו ילד בחוץ-לארץ חייב למסור לפקיד רישום תוך שלושים יום הודעה על פרטי הרישום של ילדו.
12. תושב שנפטר בחוץ-לארץ, חייבים בן-זוגו, בניו והוריו, שהם תושבים, למסור הודעה על כך לפקיד רישום תוך שלושים יום מהיום שבו גודע להם דבר הפטירה.
13. תושב שאימץ ילד בחוץ-לארץ חייב למסור לפקיד רישום תוך שלושים יום הודעה על פרטי הרישום של הילד ולהמציא לפקיד הרישום את האסמכתה לאימוץ; והוא הדין אם בוטל אימוץ של ילד בחוץ-לארץ.
14. תושב בגיר היוצא את הארץ כדי להשתקע בחוץ-לארץ יודיע על כך לפקיד רישום; ההודעה תכלול גם את ילדיו הקטינים היוצאים עמו.
15. בפעולות המגויות להלן תמסור הרשות הנוגעת בדבר לפקיד רישום תוך 14 יום מיום הפעולה, העתק המסמך המעיד עליה, בצירוף פרטים שיפורטו בתקנות הדרושים לזיהוי הנוגע בדבר; ואלה הפעולות:
- (1) שינוי שם, בחירת שם או קביעת שם לפי חוק השמות, תשט"ז-1956⁴;
 - (2) גישואין שנרשמו לפי פקודת הגישואין והגירושין (רישום)⁵;
 - (3) המרת דת שנרשמה לפי פקודת העדה הדתית (המרה)⁶;

1 ע"ר 1940, תוס' 1 מס' 1065, עמ' 191; ס"ח תשכ"ב, עמ' 12.

2 ס"ח תשכ"ה, עמ' 48.

3 ס"ח תשי"ח, עמ' 54.

4 ס"ח תשט"ז, עמ' 84.

5 חוקי אי"י, כרך ב', פרק ס"ח, עמ' 876.

6 חוקי אי"י, כרך ב', פרק קכ"ז, עמ' 1269.

- (4) התאזרחות או ויתור על האזרחות לפי חוק האזרחות, תשי"ב-1952;⁷
 (5) הודעת פטירה שנמסרה לפי סעיף 7 למי שהוסמך להוציא את רשיון הקבורה.

16. נתן בית משפט או בית דין דתי החלטה המצהירה על שינוי בפרטי הרישום של אדם או החלטה שיש בה שינוי כאמור, ימסור בית המשפט או בית הדין הדתי העתק מהחלטתו לפקיד הרישום הראשי; וכן ייעשה בהעתק של צו אימוץ, תעודת גירושין והצהרת מוות.
 17. חל שינוי שלא כאמור בסעיפים 15 ו-16 בפרטי הרישום של תושב, חייב הוא למסור לפקיד רישום הודעה על השינוי תוך שלושים יום; ואם היה בחסותו קטין או בגיר שאינו מסוגל למלא חובתו לפי סעיף זה – ימסור גם הודעה על שינוי פרטי הרישום שלהם.
 18. (א) מסירת הודעה לפי סעיף מסעיפי פרק זה על ידי אחד החייבים במסירתה פוטר את השאר.
 (ב) מסירת הודעה לפי סעיף 7 שיש בה פרטים על בן-זוגו של הנפטר פוטר את בן-הזוג מחובת מסירת הודעה על התאלמנותו.

מסירת העתקים של פסקי דין והצהרות

חובה להודיע על שינויים

שחרור מחובת הודעה

פרק ג': ממכויות פקיד רישום

19. פקיד רישום רשאי לדרוש ממי שמסר הודעה לפי פרק ב' ומכל אדם אחר שהיה חייב במסירתה, אף אם הוא פטור מכוח סעיף 18 או שעברה התקופה הקבועה למסירת ההודעה –
 (1) למסור לו כל ידיעה או מסמך שכרשותו הנוגעים לפרטי הרישום שאליו מתיחסת ההודעה, זולת אם היה בידיעה או במסמך כדי להפלילו;
 (2) לתת הצהרה בכתב או בעל-פה על אמיתות ידיעה או מסמך שמסר.
 20. אומץ ילד, יירשמו במרשם ובכל תעודה לפי חוק זה מאמציו כהוריו והאומץ כילדם של מאמציו, ובשם שנקבע לו בצו האימוץ.
 21. שם אביו של ילד שנולד לאשה פנויה יירשם על פי הודעת האב והאם כאחד, או על-פי פסק-דין של בית-משפט או בית-דין מוסמך.
 22. לא יירשם אדם כאביו של ילד שנולד לאשה שהיתה גשואה לאדם זולתו בתוך 300 יום שלפני יום הלידה, אלא על-פי פסק-דין של בית-משפט או בית-דין מוסמך.
 23. פקיד רישום ראשי רשאי להורות על תיקון טעות סופר והשמטת סופר שחלו במרשם או בכל תעודה שניתנה לפי חוק זה.

דרישת ידיעות והצהרות

רישום אימוץ

שם האב כשהאשה פנויה

שם האב כשהאשה גשואה

תיקון טעויות סופר

פרק ד': תעודות זהות

24. תושב הנמצא בישראל שמלאו לו 16 שנה רשאי לקבל תעודת זהות; לא מלאו לו 16 שנה רשאי הוא לקבלה בהסכמת נציגו כמשמעותו בסעיף 80 לחוק הכשרות המשפטית והאפוטרופסות, תשכ"ב-1962,⁸ או באישור פקיד הרישום הראשי.

זכות לקבל תעודת זהות

⁷ ס"ח תשי"ב, עמ' 146.

⁸ ס"ח תשכ"ב, עמ' 120.

25. תעודת זהות תכיל את פרטי הרישום שיקבע שר הפנים באישור ועדת החוקה, חוק ומשפט של הכנסת; שמות הילדים יירשמו הן בתעודת הזהות של אביהם והן בתעודת הזהות של אמם; לכל תעודה יוצמד תצלום של בעל התעודה, חוץ מתעודה של אשה שהצהירה שאינה מצטלמת מטעמי דת; תעודת הזהות תיחתם בחתימת ידו של בעל התעודה או בטביעת אצבעו.

26. תקפה של תעודת זהות יהא שבע שנים מיום הוצאתה.

27. לא יירשם דבר בתעודת זהות אלא על פי הוראה שבחוק או בתקנות שהותקנו על ידי שר הפנים.

28. (א) פקיד רישום רשאי לדרוש מבעל תעודת זהות שימציא אותה לו לשם ציון של שינוי בפרט רישום, או כשהתעודה נתבלתה או פקע תקפה, או כשהתצלום שוב אינו מתאר כנכון את בעל התעודה.

(ב) היה פקיד רישום סבור, אגב טיפול בתעודת זהות, שנעשה בה שינוי, תיקון, הוספה או מחיקה שלא כדין, רשאי הוא לעכבה תחת ידו עד לגמר הבדיקה.

פרק ח' : קבלת ידיעות

29. (א) כל אדם רשאי לקבל ידיעה בנוגע לרישום לגביו במרשם וכן העתק או תמצית מן הרישום.

(ב) כל אדם רשאי לקבל ידיעה על שמו ומענו של כל אדם אחר הרשום במרשם.

(ג) אדם שיש לו לכאורה ענין בדבר רשאי לקבל ידיעה על תאריך לידתו של אדם הרשום במרשם ועל פרטי רישום אחרים שייקבעו בתקנות.

30. (א) מי שנולד בישראל והוא רשום במרשם, רשאי לקבל תעודת לידה.

(ב) מי שיש לו לכאורה ענין בדבר רשאי לקבל תעודת לידה או תעודת פטירה של זולתו הרשום במרשם, אם הלידה או הפטירה אירעה בישראל.

31. המרשם והמסמכים שבו לא יהיו פתוחים לעיון אלא למפורטים להלן ולצורך מילוי תפקידם:

(1) שר הפנים או מי שהשר הסמיכו לכך;

(2) שר הבטחון או מי שהשר הסמיכו לכך;

(3) היועץ המשפטי לממשלה או נציגו;

(4) המפקח הכללי של המשטרה או מי שהמפקח הסמיכו לכך;

(5) מי שבית משפט או בית דין דתי הסמיכו לכך לענין פלוני העומד ותלוי לפניהם;

(6) רושם נישואין או מי שהרושם הסמיכו לכך.

32. אין בסעיפים 29 עד 31 כדי לגרוע מהוראות סעיף 27 לחוק אימוץ ילדים, תש"ך—1960⁹, ופרטים העשויים להביא לזיהויו של מאמץ, של מאומץ או של הוריו וקרובי האחרים לא ייגלו אלא לאנשים הנקובים באותו סעיף; שר הפנים יתן הוראות שמטרתן לאפשר לרושם נישואין, או לאדם פלוני שידיעת אותן הוראות דרושה לו למילוי תפקידו ברישום נישואין, להיוודע אם מועמד לנישואין פלוני הוא מאומץ.

⁹ ס"ח תש"ך, עמ' 96.

פרק ו': עבירות

33. מי שעשה אחת מאלה, דינו – מאסר שנה אחת:
- (1) מסר את תעודת הזהות שלו או חלק ממנה לאדם אחר למטרה בלתי חוקית;
 - (2) שינה, תיקן, הוסיף או מחק שלא כדין רישום בתעודת זהות;
 - (3) השמיד במזיד תעודת זהות או חלק ממנה.
34. המחזיק תעודת זהות שלו לאחר שנעשו בו שינוי, תיקון, הוספה או מחיקה שלא כדין, ולא הוכיח כי ההחזקה היתה בתום לב, דינו – מאסר ששה חדשים.
35. (א) מי שגילה תכנון של הוראות שר הפנים, כאמור בסעיף 32, לאדם שאינו רושם נישואין, או אדם שדיעת אותן הוראות דרושה לו למילוי תפקידו ברישום נישואין, דינו – אם הוא עובד ציבור – מאסר שלוש שנים ואם הוא אינו עובד ציבור – מאסר שלושה חדשים.
- (ב) מי שעשה אחת מאלה, דינו – מאסר שלושה חדשים:
- (1) הציג לזיהויו תעודת זהות של אדם אחר כאילו היתה שלו;
 - (2) מסר לענין חוק זה ידיעה, מסמך או הודעה כיודעין שאינם נכונים;
 - (3) סירב שלא כדין לדרישת פקיד רישום לפי סעיף 19;
 - (4) נדרש על ידי פקיד רישום להמציא לו תעודת זהות שלו לפי סעיף 28 (א), ולא עשה כן במועד שנקבע לכך בדרישה.
- (ג) מי שלא מסר, במועד שנקבע לכך, הודעה שהיה חייב למסרה לפי הסעיפים 7–5, 9, 11–13 ו-17, דינו – מאסר שבועיים או קנס 100 לירות.
36. בסעיף 2 לחוק לתיקון דיני העונשין (עבירות חוץ), תשט"ז–1955¹⁰, אחרי פסקה (8) יבוא:
- "(9) עבירה לפי חוק מרשם האוכלוסין, תשכ"ה–1965."

שימוש פלילי
בתעודת זהות

החזקת תעודת
זהות שנעשה
בה שינוי

עבירות שונות

תיקון חוק לתיקון
דיני עונשין
(עברות-חוץ)

פרק ז': שונות

37. שר הפנים רשאי להתקין תקנות בדבר חידוש רישומים במרשם, בפנקס לידות או בפנקס פטירות שאבדו או נשמדו; לצורך חידוש כאמור תינתן ככל האפשר הזדמנות לכל הנוגע בדבר להשמיע טענותיו.
38. שר הפנים רשאי, בצו, להסמיך רשות מקומית פלונית לבצע תפקיד לפי חוק זה.
39. (א) שר הפנים רשאי, בהסכמת שר הבריאות, להתקין תקנות בכל הנוגע לרישום לידות ופטירות, לרבות תקנות בדבר –
- (1) הטפסים להודעת לידה או פטירה;
 - (2) צורתם של פנקסי הלידות והפטירות;
 - (3) צורתן של תעודות לידה ופטירה;
 - (4) רישום מאוחר של לידות ופטירות, לרבות לידות של תושבים שנולדו בקפריסין או במאוריציוס ועלו לישראל עד יום כ"ט באלול תש"ט (23 בספטמבר 1949).

חידוש רישומים
שאבדו

הטלת תפקידים
על רשות מקומית

תקנות בענין
רישום לידות
ופטירות

¹⁰ ס"ח תשט"ז, עמ' 7.

(ב) תקנות לפי סעיף קטן (א) בדבר לידות ופטירות שאירעו בכלי שיט או בכלי טיס רשומים בישראל יותקנו גם בהסכמת שר התחבורה; תקנות בדבר רישום פטירות של חיילים יותקנו גם בהסכמת שר הכטחון.

40. רישום לפי חוק זה אינו פוגע בדיני איסור והיתר לעניני נישואין וגירושין. שמירת דינים

41. שר הפנים רשאי לפטור סוגי בני אדם מקיום הוראות חוק זה, כולן או מקצתן, במידה והדבר נראה לו דרוש לשם ביצוע אמנות בין-לאומיות שישראל צד להן. פטור

42. בפקודת בריאות העם, 1940 –

(1) במקום הסעיפים 4 עד 6 יבוא:

4. (1) תינוק שיצא מת מרחם אמו לאחר סיום השבוע העשרים ושמונה להריון (להלן – תינוק מת) חייבים האב או האם, ואם אין הם ממלאים חובה זו, המיילדת או האדם שטיפלו באם בשעת לידתה או תוך שש שעות שלאחריה, למסור הודעה על לידת התינוק המת; ההודעה תימסר תוך 15 יום מיום הלידה ללשכת הבריאות המחוזית, ואם אין במקום לשכת בריאות מחוזית – לידי רופא שהמנהל הסמיכו לכך. הודעה על לידת

(2) רופא כאמור בסעיף קטן (1) ינהל רישום של כל הלידות של תינוקות מתים שאירעו בתחום סמכותו, ושהודעה עליהן נמסרה כאמור בסעיף קטן (1) או שעליהן קיבל הודעה בדרך אחרת ולאחר שירשום את ההודעות יעביר אותן או העתק מהן, הכל כפי שייקבע, ללשכת הבריאות המחוזית הקרובה ביותר. הודעה על לידת

(3) לידה של תינוק מת שלא נמסרה עליה הודעה באשמתם של ההורים או של אדם אחר החייב בהודעה עליה, רשאי רופא ממשלתי או מפקח, בכל עת שהיא כתום 15 יום מיום הלידה, לדרוש מכל אדם החייב במתן הודעה לפי סעיף זה, למסור ידיעות לפי מיטב ידיעתו ואמונתו על הפרטים שהוא חייב בהודעתם כאמור, ומחובתו של אדם כזה למלא את הדרישה.”

(2) בסעיף 8, בסעיף קטן (1) במקום פסקה (ד) יבוא:

(ד) לא יינתן רשיון קבורה אלא אם הוגשה ללשכת הבריאות המחוזית או לרופא שהוסמך לפי פסקה (ב) (2), הכל לפי הענין, או לפקיד רישום כאמור בחוק מרשם האוכלוסין, תשכ”ה–1965 – הודעת פטירה בהתאם לאותו חוק ושצויינה בה, בין יתר הפרטים, סיבת המוות כפי שנקבעה על ידי רופא ואושרה בחתימתו; לא נקבעה סיבת המוות על ידי רופא, רשאי רופא של לשכת הבריאות המחוזית או רופא שהוסמך לפי פסקה (ב) (2), הכל לפי הענין, לקבוע את סיבת המוות לפי מיטב ידיעתו ואמונתו, ולאשרה בחתימתו.”

43. פקודת מרשם התושבים, תש”ט–1949 11 – בטלה. ביטול

44. (א) רישום התושבים שהתנהל לפי פקודת מרשם התושבים, תש”ט–1949, יהיה מתחילת תקפו של חוק זה חלק מן המרשם לפי חוק זה. תוצאות מעבר

11 ע”ר תש”ט, חוס’ א’ מס’ 48, עמ’ 164.

(ב) בהוראת כל דין שמדובר בה על רישום לפי סקודת מרשם התושבים, תש"ט—1949, קרי: לפי חוק מרשם האוכלוסין, תשכ"ה—1965, אם אין כוונה אחרת משתמעת.

(ג) פנקס זיהוי שניתן לפי תקנות-שעת-חירום (רישום תושבים), תש"ח—1948, תעודת זהות וכל תעודה אחרת שניתנו לפי סקודת מרשם התושבים, תש"ט—1949, או סקודת בריאות העם, 1940, יראו אותם כתעודות שניתנו לפי חוק זה.

(ד) על אף האמור בסעיף 26, לא יפקע תקפם של פנקס זיהוי או של תעודת זהות, כאמור בסעיף קטן (ג), לפני תום שלוש שנים מיום תחילתו של חוק זה או לפני מועד הבחירות לכנסת השביעית, הכל לפי המועד המאוחר יותר.

45. כתעודות זהות שיוצאו במשך ששת חדשים מיום תחילתו של חוק זה, אך לא יאוחר מיום תחילתן של התקנות לפי סעיף 25, יירשמו הפרטים שהיו נהגים לרשום כתעודות זהות ערב תחילתו של חוק זה.

הוראת שעה

46. שר הפנים יקבע בתקנות סדר רישומם של אזרחים ישראלים שביום תחילתו של חוק זה לא היו רשומים לפי סקודת מרשם התושבים, תש"ט—1949.

רישום אזרחים
ישראלים
בחוק לארץ

47. שר הפנים ממונה על ביצוע חוק זה והוא רשאי, באישור ועדת החוקה, חוק ומשפט של הכנסת, להתקין תקנות בכל הנוגע לביצועו, לרבות תקנות בדבר —

ביצוע ותקנות

(1) דרכי ההודעה על פרטי רישום ושינויים בהם בלשכות המרשם או בניצגיוות ישראל בחוץ לארץ;

(2) המקומות למסירת הודעות לפי חוק זה;

(3) הסדרים למתן תעודות, תמציות, העתקים וידיעות;

(4) אנרות בעד מתן שירותים ותעודות לפי חוק זה;

(5) רישום פטירתו של אדם שנפטר בחוץ לארץ, שפטירתו לא נרשמה והוא נקבר בישראל;

(6) תיקון טעויות סופר והשמטות סופר כאמור בסעיף 23.

48. תחילתו של חוק זה כעבור שנה מיום פרסומו ברשומות.

תחילה

חיים משה שפירא
שר הפנים

לוי אשכול
ראש הממשלה

שניאור זלמן שזר
נשיא המדינה

¹² ע"ר תשי"ח, תוס' ב' מס' 16, עמ' 77.